

LEPIS

Editor: Călin Vlăscu
Redactare: Ioan Es. Pop
Tehnoredactare: Stelian Bigan
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Ionuț Broșțianu

We know
books

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

STANCA, DAN

Cum mi-am distrus viața / Dan Stanca. - București :

Cartea Românească, 2017

ISBN 978-973-23-3201-6

821.135.1

Copyright © Editura Paralela 45, 2017

Editura Cartea Românească este un imprint al Editurii Paralela 45

Calea Victoriei 133, sectorul 1, București

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.cartearomaneasca.ro | www.edituraparelela45.ro

Dan Stanca

Cum mi-am distrus viața

Cuprins

TREZIREA

În piață / 7

În pat / 48

În sicriu / 94

În cer / 138

AMINTIRI

Rahova / 215

Kufstein / 257

Cernica / 299

PAHAR SPART / 347

LBRIS

We know
books

TREZIREA

În piață

Jurasem să nu mai scriu un rând, dar iată că nu mă pot ține de cuvânt. Preocupat de greva tăcerii pe care am văzut-o mereu ca pe un miracol deoarece omul, de felul lui, e vorbăreț indiferent dacă dă din gură sau din mână, am fost sigur că de data asta, slavă Domnului, mă voi abține. Cu toate acestea, mi-am încălcat încă o dată promisiunea. Doar că motivul este unul special, adică te poate trezi și din morți, darămite să te determine să te așezi în fața foii de hârtie. Nu-l voi dezvălui însă acum, voi face asta abia la sfârșit. Pe ultima pagină, când scriitorul ca un vrednic truditore își ridică mâneca și-și șterge fruntea de sudoare, am să explic ceea ce m-a silit să nu intru definitiv în greva tăcerii. Până atunci însă mai e...

De câteva zile lipesc pe stâlpii din cartier anunțuri privind disponibilitatea mea de-a da meditații. Anunțurile, din păcate, îi pot descuraja pe oameni în sensul în care cine le citește ar crede că autorul lor nu ar fi tocmai serios. Anunț așadar că pregătesc la română, engleză, franceză, istorie, filosofie etc. Mai ales etc.-ul sună în batjocură și mă discreditează din start. Sunt care va să zică bun la toate, *Jack of all trades*, cum ar spune confrății din Albion. Au trecut mai multe zile și nu am primit niciun răspuns. Bănuisem că nu o să prea fiu luat în seamă, dar cât de cât așteptasem o reacție. Mai ales că, situația mea financiară fiind precară, mi-am zis că, prin regimul universal al compensațiilor, voi primi ceva la schimb, adică prin mărinimia unui

cețatean care va citi subtextul anunțurilor mele buzunarele mi se vor umple. Nici gând. În cartierul unde locuiesc bate vântul, ca de altminteri în tot orașul. E august, iar oamenii au fugit cam toți în vacanță. Asfaltul arde la orice oră și doar seara târziu lasă impresia că s-ar răcori puțin. Dar și atunci se ridică aburi din sol și ești învăluit într-o arșiță care-ți îngreunează respirația. Oricât m-aș spăla, transpirația țâșnește abundent și, evident, miros. Poate e de vină și pielea mea, mai bogată în glande sudoripare decât cea care-i îmbracă pe alții. Tuns perie, mă fâțâi de la prima oră a dimineții prin piață, printre blocuri, mă latră câinii, vecinii care ies din casă cu un scop precis mă privesc cu maximă neîncredere, chiar și câte o mașină a poliției încetinește, iar agentul de la volan se holbează la mine cu aceeași privire încărcată de suspiciune. Încă puțin și m-ar sălta, dar eu îi zâmbesc individului, care nu are încotro și trece mai departe. Nu am chef să mă întorc acasă, fiindcă știu ce mă așteaptă: aceeași lipsă de afecțiune, cuvinte ostile, uitături reci, încărcate de dispreț, care mă tratează ca pe o insectă indezirabilă...

S-a dus și Sfânta Maria Mare, grătare, șprițuri, valul năprasnic de veselie s-a abătut asupra Țării Românești ca o molimă de odinioară când mii de persoane erau răpuse, hoiturile fiindu-le apoi zvârlite în groapa cu var nestins, nu de alta, măsură profilactică, trebuie să stârpim infecția, dar se îmbolnăvesc alții și alții, alții se îmbată, iar soarele dogorește din ce în ce mai tare...

S-o fi ridicat Fecioara cu trupul la cer? Monahiile înregistrate pe You Tube bolmojesc și fac din evenimentul sacru prilej de adâncă reculegere, în care până la urmă doar ele se adâncesc. Apoi Ziua Marinei... fregata *Mărășești*, comandori, căpitani, aspiranți, toți la datorie, Marea Neagră izbește cu furie burțile navelor care o înfruntă eroic și mai știm că în linie dreaptă de la Constanța la Sevastopol sunt 350 de kilometri și ne încruntăm astfel la frații ruși care înghit în sec fiindcă i-am trădat pentru americani, pizda mă-sii... Și după Sfânta Marie ce urmează? Brâncoveanu tăiat de turci cu copii cu tot, îl aud la radio pe nemuritorul Djuvara care-l elogiază pe domnitorul martir, dar nu spune că până la urmă aceasta e soarta celor care

au trăit în huzur și la soroc vine coasa al dracului de ascuțită și le ia gâtul... Gâdele, înainte de-a-l descăpățâna pe voievod, măncașe o strachină cu pilaf de oaie, nici nu și-a făcut bine siesta și a și fost pus la treabă, hrssst, i-a sărit sângele în ochi, iar diamantele Bosforului sunt ca sămburi de oțel înfipti în carne...

Jurasem să nu mai scriu un rând... Să fi fost atunci 20 august, îmi ghiorăiau mațele de foame, mâncam câte un ou pe zi, iar din borcanul cu dulceață de vișine pe care mi-l dăduse sora mea mai hăpăiam câteva lingurițe, eu, care detestasem până atunci dulceața, oricât de savuroasă, cu atâta mă hrăneam și mă izbeam din când în când cu fruntea de bibliotecă pentru a simți ce dure sunt cotoarele cărților... Țipătul meu e mai presus de cuvinte, ștreangul împletit din decibeli mă sugrumă, dar am gâtul subțire și atunci scap de moarte, mă prăbușesc lângă bibliotecă aproape ca la poalele unui munte abrupt pe care-l escaladează cei mai versați alpiniști. Delir mă cheamă, vreți să scriu cu majusculă? Delir e viața mea și, dacă vreodată regulile nesocotite se vor metamorfoza în lespede tombală, voi ști pentru ce am trăit. Tot pe 15 august japonezii și japonezele – ăsta nu era un sortiment de panificație? – au comemorat 70 de ani de la capitularea necondiționată a țării lor în fața americanilor, s-au dat cu scăfârliile de pământ și l-au recunoscut pe cel mai puternic. Iradiați de bombele atomice, bravura lor de cavaleri shintoști, de samurai cu mațele la vedere, s-a sfârșit precum un pesmete. Au trecut șapte decenii și toată lumea îi plânge; numai eu știu că tot pe atunci țara mea era condamnată și tare bine ar fi fost ca aceiași americani să ne fi bombardat și pe noi, pentru ca în felul acesta să radă din fașă ceea ce ne aștepta și avea să ne distrugă de un milion de ori mai rău decât Bomba pe locuitorii de la Soare-Răsare.

Stau ca prostul în fața porților închise. Soția s-a supărat foarte tare pe mine fiindcă am fost în stare să lipesc pe stâlpi un asemenea anunț făcut în batjocură. Adică le știu eu pe toate? Și limbi străine, și filosofie, și istorie, și geografie, și dracu' să le ia? Pute de la o poștă a neseriozitate. Și eu put mai rău decât toți vagabonzii nespălați. Nu credeam atunci că voi ajunge

vagabond. Viața mea e un dezastru, dar m-am obișnuit să supraviețuiesc printre ruine și deșeuri. Mă simt ca un berlinez în mai 1945, furișându-se cu o strachină în mână după puțină supă caldă pe care o primea de la o cantină aprovizionată de așa-zișii eliberatori sovietici ocupanți, privind dezolat în jur spre ceea ce a fost capitala Reichului german. Așa și eu priveam, privesc spre peisajul sumbru rezultat din contopirea persoanei mele cu niște circumstanțe atroce. Zi de zi, insultat, umilit, acuzat, cât să o mai duc așa? Pe de altă parte știam că literatura mea are limite serioase și că, decât să eșuez în egoficțiune, mai bine îmi iau câmpii și tac, cum de atâtea ori promisesem că intru definitiv în greva tăcerii.

Lucrez totuși la o revistă literară și aici am prilejul să mă confrunt cu tot felul de figuri, nu-i vorba, simpatice, dar ale căror grimase lăuntrice sunt trădate prin cele mai mici gesturi. Uneori e vorba chiar de schimonosire. De exemplu, recenzentul Pavel Pocea, de-o suficiență adorabilă, bun la toate ca și mine – parcă mă oglindesc în el –, are un fel special de-a se strâmba când sub nas îi cade volumul unui autor pe care nu-l agreează. Maniera lui de-a promova numai mediocrități este formidabilă. Nu am pomenit o strategie mai bine pusă la punct pentru a îngropa titlurile de valoare și a scoate la suprafață cărțile șterse, plicticoase, fără pic de relief emoțional sau intelectual. Alături de el lucrează și un poet cu aer de prinț vareg, care a publicat în tinerețe o carte foarte bună de versuri și de atunci nu mai coboară din foișorul admirației de sine. Nu-i ajungi la nas nici cu prăjina lui Serghei Bubka, campionul olimpic de odinioară și recordman mondial. În rest nu observ pe nimeni și mă adâncesc de la o zi la alta în mълul cald al eșecului personal, mereu cu burta goală și fără o lețcaie în buzunar.

Pe vremea aceea, în librăria pătrunsese cu surle și trâmbițe romanul unei autoare care până atunci își câștigase un anumit prestigiu scriind despre o puștoaică prostituată care îmbolnăvise de sifilis un sat întreg, numai că prin noul titlu promitea să dea lovitura vieții. Femeia nu mai era tinerică, dar o caracteriza o dârzenie de fier și credea în steaua ei, care lucea din

spatele celor mai întunecați munți. De fapt meritul principal era acela că prin ceea ce scrisese dădea cu tifla tuturor autorilor obsedați de ei înșiși, printre care, din păcate, mă număram. Documentându-se asiduu și neprecupețind niciun efort, reconstituise impecabil epoca fanariotă – piatra de poticnire a istoriei noastre premoderne –, găsind și un pretext adorabil de dezvoltare a narațiunii, acela dat de un grec, om liber, călător curios în Țara Românească: îndrăgostindu-se lulea de o țigancă roabă, acesta nu mai pleacă la el acasă, ci rămâne aici, consimțind să se înrobească la rândul lui boierului care o avea pe țigancă. Așa se sfârșește un destin învăluit într-o melancolie catifelată, iar cortina coboară fastuos peste Bucureștiul de odinioară, surpat și aburos, mustind de vicii și de vrăji, ehe, ce mai carte! Noi, prăpădiții, care ne contabilizăm pârțurile și pretindem că facem din ele literatură, eram puși cu botul pe labe până la judecata de apoi. Mai ales eu, orgolios, nu mă mai puteam ține pe picioare după lovitura primită în plex. Ce mai contau problemele mele personale, căroră, de bine, de rău, voiam să le dau o față literară, în fața Opului produs de doamna scriitoare? Ișlicuri și giubele, pârčalabi și ispravnici, rufărese și perdelegii, lexicul epocii era valorificat magistral, iar tu vii și te plângi că... tramvaiul 41 e prea aglomerat... sau că nu ești în stare să divorțezi...

Când m-am hotărât să-mi iau câmpii era tot cald și se părea că arșița acelei veri nu mai are de gând să contenească. Mă culcam transpirat, mă sculam așijderea... Curenții răcoroși ai dimineții abia mă zvântau puțin. Dorm singur în camera din spate a apartamentului, acolo unde iarna e cel mai frig și vara, cel mai cald. E ca o cameră funerară, fiindcă aici a murit mama, mai înainte tata și mai înainte bunica. Și toți în același pat care, bătrân, poartă memoria tuturor acestora culcați pe salteaua lui. Dorm și visez o groază. Sunt vise pe care le țin minte și care-mi readuc viața de altădată. Nu am fost niciodată un paseist incurabil, dar iată că, grație visurilor, se întorc asupra mea chipurile celor apropiați, care fie că nu mai sunt în viață, fie că nu ne mai

întâlnim pentru că sunt dezamăgiți de mine și preferă să nu mă mai vadă. Dar figurile lor sunt fantastic de vii. Stau la masă cu ei, râdem, vorbim ca odinioară, retrăim bucuria de-a fi împreună... Raluca, Daniel, Sorin Badea, nume de sectorist, dar cu soarta cea mai tragică, alții, alții, suferințe și mici bucurii, răni necicatrizate și aspirații amețitoare, inimi nelimpzite, dar și lumini care explodează – au fost toate odinioară... Când mă trezesc și-mi dau seama că nu a fost decât un vis, mă cotopește o tristete ucigătoare și abia mă mai pot urni ca să ajung la baie pentru rezolvarea micilor nevoi fiziologice. Și totuși într-o dimineață s-a întâmplat ceva ce m-a dat peste cap. Sau capul meu e într-atât de stricat, încât ceea ce mi s-a întâmplat e ca de la sine înțeles și intră firesc în ordinea dereglării. Așa ceva te scoate din rândul lumii sau te așază ca pe un rege deasupra aceleiași lumi. Răsfoisem cu o seară în urmă un volum de povestiri al lui Kafka din seria de opere complete ale scriitorului praghez. Acea care mi-a captat atenția avea următorul subiect: în univers sunt doi munți, al animalelor și al zeilor. Între aceștia se află valea adâncă și mereu umedă a ființelor omenești. Ele își ridică tot timpul privirile jinduind către condiția celorlalte făpturi. Când un om își ia inima în dinți și vrea să urce pe unul dintre munți, abia dacă înaintează vreun centimetru că-și pierde imediat echilibrul, dar nu cade în aceeași vale, unde, de bine, de rău, ar fi pansat de semenii săi, ci nimerește exact în groapa care – am uitat să vă spun – este deschisă chiar în mijlocul văii, groapă de care oamenii, de la sine înțeles, nu îndrăznesc să se apropie. Așadar, riscul aceluia care se încumetă să efectueze o ascensiune este colosal. Căzând în groapă, nimeni nu-l mai scoate de acolo. Se aud, doar pentru scurt timp, nu-i vorbă, urlate cumplite, acoperite însă de scrâșnete, pârâituri și clefăieli, de parcă nefericitul ar fi căzut în gurile unor monștri care-l devoră și nu mai lasă din el niciun mădular întreg. De aceea, în ultima vreme, sunt tot mai puțini aceia care se încumetă să urce pe unul dintre cei doi munți. Și până la urmă nu va mai fi niciunul...

M-a impresionat puternic povestirea și de aceea am și adormit târziu în seara aceea. Acum e dificil să trag concluzia că lucrurile petrecute în ziua următoare ar fi efectul a ceea ce citisem. Vreo legătură tot o fi, dar cauzalitatea e atât de discretă, încât a te agăța de niște repere, până la urmă exterioare, reprezintă o operație inutilă. M-am trezit a doua zi, cum se spune, cu noaptea în cap, m-am îmbrăcat și am hotărât să fac câțiva pași afară. Soția și fetița dormeau neînțopte, dar am fost extrem de precaut, ca nu cumva din neglijență să lovesc ceva și să le deștept. Ce ar fi urmat numai eu știu și mi s-a făcut pielea de găină doar gândindu-mă la iminentul scandal. Din fericire, mișcările mele au fost bine calculate, așa că, ieșind din casă, nu s-a auzit nici musca. Pomenindu-mă în fața blocului, am răsuflat ușurat. Dar, după vreo douăzeci de metri de mers, mi-am dat seama că ceva nu este deloc în regulă. Era devreme, dar, oricât, fiind zi de lucru, s-ar fi convenit să văd destui oameni. Pe stradă însă nu era picior de om. Nu mai spun că nici pe șosea nu circula vreo mașină. Am ajuns la cafeneaua unde la acea oră trebuia să găsesc un tânăr care lucra de noapte și mă putea servi cu ceva. Omul era înăuntru, dar dormea tun. L-am strigat, l-am zgâlțâit puțin, dar tot nu s-a trezit. O țigancă măturătoare care la aceeași oră făcea ordine în local, strângând gumoaiile de pe jos, se afla în aceeași stare. Dormea cu capul lăsat pe spate și ținea în poală mătura de care nu se despărțise. M-am uitat fără să vreau la ceasul atârnat pe perete, care funcționa bine mersi și arăta ora exactă. Secundarul dădea harnic roată cadranelor, iar cursa odată încheiată, minutarul mai avansa o diviziune pe același cadran. Mă aflam într-o situație inexplicabilă. Fără să mai stau pe gânduri, m-am dus la bar și m-am servit cu un coniac, având ferma convingere că nimeni nu mă va sancționa. Oho, în asemenea condiții, puteam să iau la rând toate magazinele pentru a-mi face pe gratis aprovizionarea. Soarele urca triumfător pe cer și înlătura orice dubiu asupra faptului că din punct de vedere cosmic lucrurile erau OK. Doar cu oamenii nu mergeau cum trebuie. Presupunerea că și într-un *market* puteam să intru și să dau iama prin galantare fără a

întâmpina vreo opoziție s-a adevărit. Am ieșit din cafenea și m-am dus la un MEGA aflat în vecinătate. Am intrat nestingerit, am luat o sacoșă și am început s-o umplu cu tot felul de salamuri și casolete în care luceau cotlete roșcate, ieșind apoi din magazin în deplină siguranță. Afară nu se schimbăse nimic, nu-și făcuse apariția nicio persoană și într-adevăr nu circula nicio mașină. Orașul pustiu era pur și simplu măreț. Am intrat din nou în cafenea și m-am uitat la ceas, constatând că timpul, fir-ar să fie, nu stătea pe loc. Ce aveam de făcut decât să mă întorc acasă? Dacă și aici lucrurile stăteau la fel, atunci... Atunci ce? Probabil că m-aș fi vârat din nou în pat și m-aș fi culcat la loc. Ceea ce și avea să se întâmple. Soția și fetița dormeau în poziția în care le lăsasem. Asumându-mi orice risc, am zis să le trezesc, dar nu au schițat nicio reacție. Dacă nu le-aș fi văzut cum respiră, aș fi zis, Doamne ferește, că sunt moarte. M-am dus în cameră la mine și m-am întins în pat. Somnul m-a luat repede și am visat doi munți înalți și netezi precum diamantul, iar la poalele lor o mulțime de oameni care se chinuiau să urce. Crestele munților erau înecate în nori, așa că nu am putut vedea cine-și avea sus sălașul.

Să fi fost doar vis? M-am repezit la frigider și am făcut inspecția. Cu mintea confuză pe care mă tot străduiam s-o dezopacitez, am ajuns la concluzia că sulul aceluia salam de Sibiu, lung de vreo 30 de centimetri, nu existase cu o seară înainte. Oare? Așadar, dacă nu mai fac deosebirea dintre ce visez și ce trăiesc de-adevăratelea e grav de tot. Proiectele mele literare precare, efemere, fumate și cu scrumul dat pe jos au ajuns, în ciuda inconsistenței lor, atât de tiranice, încât îmi subminează capacitățile elementare de disociere? Soția s-a mirat că în noaptea aceea am dormit cam mult, dar nu mi-a reproșat lăncezirea în pat până la o oră la care alții sunt deja la locul de muncă. Despre salam nu a scos niciun cuvânt, ca și despre casoletele cu fripturi îndesate în congelator. Te pomenești că le-o fi cumpărat ea și nu le băgasem în seamă cu o zi în urmă. Aveam pe noptieră volumul de povestiri al lui Kafka, dar iarăși, curios

lucru, încercând să identific povestirea de la care, în naivitatea mea, ziceam că a plecat totul, nu am mai găsit-o. Pe noptieră mai aveam o carte la care țineam ca la ochii din cap: *Cum să trăiești cu o femeie necredincioasă* de Alberto Moravia, autor îndrăgit de mine încă din adolescență, alături de Stefan Zweig – oh, Doamne, *Suflete zbuciumate* –, pentru romanele sale *Indiferenții*, *Conformistul*, *Voyeurul*, dar mai ales pentru volumul de povestiri *Automatul*, pe care l-am citit pe nerăsuflăte împreună cu *Tunelul* lui Sabato, amândouă cărțile apărute la sfârșitul anilor șaizeci în colecția Meridiane a Editurii Univers. Așadar, cum să trăiești cu o femeie necredincioasă? Jungher direct în inimă... Iată piatra de poticnire pentru un bărbat care face din eros o obsesie și nu se poate dezbăra. Nu știu când mi s-a aprins pentru prima dată în cap scânteia geloziei. Poate ea a plecat într-o zi mai dichisită ca de obicei și a întârziat, depășind ora la care întotdeauna fusese seara acasă. Poate la întoarcere a avut pe buze un zâmbet care exprima fie un triumf reținut, fie o bucurie discretă sau o satisfacție incomunicabilă. Cu atât mai mult, nu avea rost să ajungă la cunoștința mea. De atunci am început s-o spionez, asumându-mi cu o nonșalanță penibilă rolul de detectiv. Aveam nevoie de o dovadă concretă, de o amprentă vizuală și uite așa m-am tot ținut după fusta ei prin oraș și mă dădeam bătut fiindcă nu descopeream nimic. Se plimba afurisita de una singură de parcă ar fi bănuit că are un copoi pe urmele ei. Mă gândeam la cele mai nefericite cupluri de la fațerea lumii, plecând de la mitul lui Tristan și sfârșind în epoca marii burghezii engleze, la un Soames Forsyte bunăoară, și evident la personajele mai sărăcuțe ale aceluiași Moravia, roase până la os de șoricelul suspiciunii. Dar, oricât de perseverent am fost, nu am descoperit nimic, așa că am lăsat-o baltă. Seara mă culcam cu speranța că a doua zi dimineața voi ieși din casă și voi repeta experiența de-a nu întâlni picior de om pe stradă. În locul geloziei, mai bine puneam absurdul trăit până la capăt. Dar ceea ce fusese trăit o singură dată așa a rămas.

La câteva zile după ce-mi luasem gândul atât de la infidelitatea soției, cât și de la miracolul scandalos, am fost sunat de

un bărbat care m-a întrebat dacă sunt persoana ce-și oferă serviciile de meditator. M-a luat complet prin surprindere, deoarece și uitasem anunțurile lipite și oricum nu credeam că totuși cineva le va lua în seamă. Am răspuns afirmativ, la care individul nu a pregetat și mi-a propus să ne întâlnim pentru a discuta condițiile în care urma să-l meditez. Mi -a spus că nu are mai mult de treizeci de ani și în general e extrem de nesatisfăcut de școlile prin care a trecut. Din această cauză, are nevoie de un învățământ particular. Vocea lui moale, aparținând unui om care părea să nu aibă deplină încredere în ce spune, a amplificat starea de surprindere. Mai mult din curiozitate, am fost de acord să ne întâlnim. Stătea la două blocuri de mine și când l-am văzut am fost încă o dată surprins. Mititel, cu barbă și cu o față foarte îngustă, își trăgea un picior, semn că era infirm, dar deficiența în mers părea compensată de brațele mari și păroase, terminate cu două mâini ca niște labe, care, strânse sub formă de pumn, reprezentau o amenințare pentru oricine. Am aflat ulterior că omul făcuse box la viața lui și într-adevăr știa să se bată. Îl chema Răzvan Antoniu și provenea dintr-o familie boierească de prin Moldova care, după ce pierduse casă și pământuri, își mutase calabalâcul spre sud, unde luase viața de la capăt. Băiatul se născuse în Capitală și avea toate însușirile bucureșteanului get beget. Șmecher, dezghețat, la curent cu tot ce mișcă în lume, dotat cu gadget-urile timpului său, pe de altă parte afirma că nu-și găsește deloc echilibrul și dorește un „maestru spiritual” care să-l ajute să iasă din impas. Mi-a spus că m-a remarcat de mai multă vreme, observând cum îmi târșâi picioarele spre magazinul numit în argoul cartierului „La garaj”, unde îmi număr mărunțișul pentru a-mi cumpăra o bere la pet, alteori, cu mare greutate, un pachet de țigări. A vrut să ia legătura cu mine, dar s-a jenat. Cuvântul „jenă” suna nefiresc în gura lui. Nu părea deloc omul care se rușinează și din acest motiv își reprimă anumite intenții. L-am întrebat cum pot să-l ajut, mai exact ce vrea să-l învăț. Omul a râs atunci cu poftă, dezvelindu-și dentiția perfectă. Păi mata poți să mă înveți multe, simt asta. Poți să-mi vorbești de Ceaușescu și de Sfântul Duh,

ha, ha... De aia și scrii bazaconii... Și, colac peste pupăză, și-a deschis gentoiiul încataramat pe care-l ținea alături și a scos de acolo niște titluri de-ale mele pe care mi le-a pus sub nas ca pe niște produse de lux. M-a rugat să-i dau autograf, știind că în felul acesta voi fi flatat. Am tot semnat până când mi-a trecut prin cap că am căzut într-o capcană ale cărei arcuri nu sunt de oțel, ci dintr-o plastilină care mânjește. L-am întrebat dacă nu dorește să structurăm programul întâlnirilor noastre. A ridicat din umeri și mi-a spus că vrea doar să stăm de vorbă ca să se inspire. E și el în felul lui scriitor, dar are nevoie de un brânci pentru a se pune pe treabă. Și, tam-nesam, mi-a prezentat o idee din care ar fi vrut să iasă un scenariu de film. Datele sunt următoarele: Ora șapte dimineața. Tatăl se scoală ca să se ducă la muncă nu înainte de-a trece prin camera copilului care are mai puțin de un an. Bebelușul e în pătuțul lui și doarme. Din nou șapte dimineața, dar peste câțiva ani. Aceeși scenă. Tatăl se scoală și se duce la copil pentru a-l îmbrăca și a pleca împreună la grădiniță. Mai trec anii. Copilul crește, devine elev de școală primară, iar apoi de liceu. Tatăl continuă să aibă grijă de el. În fiecare dimineață îl deșteaptă ca să nu întârzie la program. Totul are loc la aceeași oră fatidică: șapte dimineața. După alți ani, copilul e om în toată firea și refuză să se mai dea jos din pat. I-a crescut barba și nu are chef să se radă. Lenevește până spre zece dimineața. E clar că avem de-a face cu un tânăr care, după terminarea studiilor, nu și-a găsit de lucru și veștează pe spezele părinților. În clipa aceea am îndrăznit să-l intrerup pe Antoniu și să-l întreb unde este mama în toată povestea. El și-a dus degetul la gură și m-a rugat să tac. Urmează scena finală. Într-o dimineață, la aceeași oră, tatăl nu mai vine în camera fiului. Într-un târziu, acesta se scoală și e rândul lui să se ducă în camera tatălui. Iar acolo ce vede? O fotografie care-l înfățișează pe om, dar barată de o eșarfă neagră, dovadă că acela din poză nu mai e în viață. Așa se termină filmul. Ce părere ai? Am răspuns fără ezitare: Îmi place foarte mult, totul e să găsești un regizor bun, un operator și mai ales să vii cu un scenariu care să-i convingă peăștia doi că merită să lucreze.